

Handläggare
Marika Lindgren-Åsbrink
Arja Kallo

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 1 oktober 2024

Inrättande av Vuxenutbildningscentrum Järva

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna inrättandet av Vuxenutbildningscentrum Järva.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att ge arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med utformning och bemanning av verksamheten.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget för 2024 gavs arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att flytta delar av sin verksamhet till ytterstaden och däribland utreda en lokaleffektiv etablering av ett vuxenutbildningscentrum i Järva. Under våren 2024 har arbetsmarknadsförvaltningen studerat och analyserat relevant statistik samt samlat in idéer, synpunkter och förslag från olika aktörer. Utgångspunkten har varit att undersöka vilka behov som de boende har, samt hur den nya verksamheten ska nå personer i hela Järva och västerort, det vill säga Bromma och Hässelby-Vällingby.

Sammantaget bedömer utredningen att det finns ett behov av lokal, lättillgänglig service och vuxenutbildningens nära samverkan med lokala aktörer i syfte att få fler till studier i de nordvästra delarna av staden.

I såväl Hässelby-Vällingby som Järva är arbetslösheten hög och det finns en hög andel med kort utbildningsbakgrund. Behovet av studier är således stort och det finns därför ett betydande underlag för ett vuxenutbildningscentrum i området. Boende i Järva är vidare mer benägna att studera i den egna stadsdelen och ett lokalt placerat vuxenutbildningscentrum kan därför spela extra stor roll där.

Enheten får namnet Vuxenutbildningscentrum Järva. Den övergripande målsättningen för Vuxenutbildningscentrum Järva ska vara att aktivt verka för att fler boende i Järva och Västerort studerar och genom detta bidra till att höja utbildningsnivån och minska arbetslösheten inom berörda stadsdelar.

Vuxenutbildningscentrum Järva ska vara en permanent verksamhet som byggs upp stegvis. I ett första steg erbjuds basservice som utvärderas och vid behov, när verksamheten är mer känd och etablerad inom området, utökas i omfattning och/eller med ytterligare service och aktiviteter.

Verksamheten ska bygga vidare på arbetssättet inom Fler till studier genom att jobba uppsökande och bidra till att vuxenutbildningen är synlig samt att information om studier inom komvux sprids inom Järva och Västerort, vilket sker bl.a. genom närvaro på medborgarkontor och bibliotek och genom att anordna och medverka i events och aktiviteter. Att etablera och upprätthålla samverkansrelationer med lokala aktörer samt utveckla och testa nya arbetssätt och metoder för att nå och motivera fler till studier är viktiga delar i verksamheten.

Verksamheten samlokaliseras med Jobbtorg Kista Unga i Kista galleria och den operativa verksamheten föreslås finnas på plats från och med januari 2025.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2024 gavs arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att flytta delar av sin verksamhet till ytterstaden och däribland utreda en lokaleffektiv etablering av ett vuxenutbildningscentrum i Järva. Utredningens syfte har varit att undersöka vilka behov de boende i hela Järva och västerort, det vill säga Bromma och Hässelby-Vällingby, bedöms ha och hur ett vuxenutbildningscentrum skulle kunna utformas för att möta behoven. Utgångspunkten har varit att den nya verksamheten ska nå, motivera och inspirera personer inom dessa områden till studier inom komvux.

I dagsläget finns ett vuxenutbildningscentrum i Stockholms stad. Det är lokaliserat på Rosenlundsgatan 52 sedan år 2017. Vuxenutbildningscentrum Rosenlund samlar service till medborgarna när det gäller information om utbildning, hjälp med att ansöka till sfi och komvux, kontakt med studievägledare, nivåtestning inför studier, antagning till sfi, grundläggande och gymnasial komvux samt elevadministration gällande exempelvis utfärdande av betyg. Även studiestartsstöd och utbildningsplikt hanteras här. Från Vuxenutbildningscentrum utgår även ett uppsökande arbete för att nå fler till studier samt till samhällsorientering.

Jämfört med övriga staden är fler invånare i Järva unga (under 20 år), fler har utländsk bakgrund, fler har kort utbildning och fler är arbetslösa. Det finns fler unga vuxna utan varken arbete eller

studier. Sammanlagt pekar detta på att behovet av vuxenutbildning, och information om vuxenutbildning, är stort i stadsdelen. Även i Hässelby-Vällingby finns högre andelar med utländsk bakgrund, kort utbildning eller i arbetslöshet än genomsnittet för staden. I Bromma är dock motsvarande andelar lägre än i Stockholm som helhet.

Järvabor utgör en hög andel av stadens totala komvux-elever. Ungefär en fjärdedel av eleverna bor i stadsdelen, vilket kan jämföras med att Järva står för nio procent av stadens befolkning. Också boende i Hässelby-Vällingby står för en betydande andel av komvux elever, ungefär 13 procent. Bland Brommabor är det mer ovanligt att läsa på komvux.

Trots att det alltså är relativt sett många från Järva och Hässelby-Vällingby som studerar på komvux, bedöms behovet av studier motsvarande komvux vara ännu större. 19 procent av Järvas invånare mellan 25 och 64 år har grundskola som högsta utbildningsnivå. Det finns alltså fortsatt behov av att nå fler kortutbildade inom komvux.

Att en fjärdedel av stadens komvuxelever kommer från Järva (och drygt 40 procent om man lägger till eleverna från Hässelby-Vällingby och Bromma) visar att det finns ett betydande underlag för ett vuxenutbildningscentrum i Järva, som ska kunna vara lätt att nå för befolkningen i stadens norra och västra delar.

Om man analyserar resemönstret bland komvuxeleverna i staden visar det sig att elever som bor i Järva är mer benägna än elever i andra stadsdelar att studera i den egna stadsdelen, framför allt inom sfi. Detta antyder att ett vuxenutbildningscentrum i stadsdelen kan vara särskilt viktigt för att nå fler boende i Järva. Om det finns en särskilt stor benägenhet bland boende i Järva att vistas mycket i den egna stadsdelen, finns det extra stor potential för ett lokalt placerat vuxenutbildningscentrum att nå fler.

Ärendet och ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Vuxenutbildning Stockholm samt utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen. Utredningen (dnr AMF 2024/711) har haft i syfte att undersöka vilka behov de boende i hela Järva och västerort, det vill säga Bromma och Hässelby-Vällingby, bedöms ha och hur vuxenutbildningscentrum skulle kunna utformas för att möta behoven. Utgångspunkten har varit att den nya verksamheten ska nå, motivera och inspirera personer inom dessa områden till studier inom komvux. Som en del av utredningen har ett flertal workshops och intervjuer genomförts med medarbetare och chefer inom

arbetsmarknadsförvaltningen, lokala offentliga aktörer och representanter för civilsamhället i Järva.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Sammantaget bedömer utredningen att det finns ett behov av lokal, lättillgänglig service och vuxenutbildningens nära samverkan med lokala aktörer.

Det finns ett stort behov av studier i Järva då arbetslösheten är hög och många invånare har kort utbildningsbakgrund. Många boende i Järva är också benägna att studera i den egna stadsdelen. Detta tyder på att det finns ett betydande underlag för ett permanent vuxenutbildningscentrum i Järva.

Vuxenutbildningscentrum i Järva ses som en viktig och väl behövlig aktör och välkomnas av myndigheter och aktörer som är verksamma inom Järva. Även de intervjuade boende har lyft fram vikten av lokal och tillgänglig service.

Syfte och målgrupp

Den övergripande målsättningen för Vuxenutbildningscentrum i Järva ska vara att aktivt verka för att fler boenden i Järva och Västerort studerar och genom detta bidra till att höja utbildningsnivån och minska arbetslösheten inom berörda stadsdelar.

Syftet med verksamheten är att erbjuda lokal och lättillgänglig information och service kring samt vägledning till studier inom komvux. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med och ansöka till komvux, få service och hjälp på den nivå personen befinner sig och få bästa möjliga utgångspunkt att börja studera utifrån sina förutsättningar.

Den huvudsakliga målgruppen ska vara stockholmare, företrädesvis från Järva och Västerort, som vill ha stöd och vägledning inför studier och särskilt de vuxna som behöver stärka sin position på arbetsmarknaden genom utbildning. Det inkluderar kortutbildade och personer som har behov av att förbättra sina kunskaper i svenska språket.

Verksamhetens innehåll

Behovet av att höja utbildningsnivån inom vissa delar i Järva och Västerort är stort men det är svårt att från början veta hur stor efterfrågan på service och tjänster kommer att bli innan verksamheten är mer känd och etablerad inom området.

Verksamheten byggs därför upp stegvis. Fokus för verksamheten ska vara personliga möten genom drop in och bokade besök samt att det erbjuds stöd med vägledning och ansökningsprocessen. I ett

första steg under perioden januari-augusti 2025 kan basservice erbjudas. Efter utvärdering kan verksamheten vid behov utökas.

Följande basservice ska erbjudas inledningsvis på
Vuxenutbildningscentrum Järva:

- Information om och service kring studier och studieekonomi
- Hjälpt med ansökan till grundläggande och gymnasiala kurser
- Anmälan till sfi och i förekommande fall beslut om antagning samt val av skola
- Informerande, orienterande och fördjupad vägledning till yrken och studier
- Studieplanering
- Nivåtest/kartläggning i sfi på plats
- Nivåtest i svenska, svenska som andra språk, engelska och matematik på plats, inklusive anpassade nivåtester
- Kartläggning och bedömning av stöd/hjälpmiddel inför studier
- Information om validering och prövning
- Information om betyg, intyg och examen och hur man beställer utskrifter
- Hjälpt med och handläggning av ansökan om studiestartsstöd
- Möjlighet till hög grad av stöd inför studier

Utöver detta ska Vuxenutbildningscentrum i Järva:

- Jobba uppsökande och bidra till att vuxenutbildningen är synlig samt att information om studier inom komvux sprids inom Järva och Västerort, bland annat genom närvaro på medborgarkontor och bibliotek.
- Anordna och medverka i events och aktiviteter som ger ökad kunskap om och inspiration till studier inom komvux.
- Etablera och upprätthålla samverkansrelationer med lokala aktörer, såväl offentliga som inom det civila samhället, med syfte att nå de i behov av studier.
- Utveckla och testa nya arbetssätt och metoder för att nå och motivera fler till studier.

En del uppgifter som idag utförs på Vuxenutbildningscentrum Rosenlundsgatan kommer inte erbjudas i Järva i ett första steg. Det gäller bland annat:

- Myndighetsutövning dvs. handläggning av ansökan, beslut om antagning och placering gällande grundläggande och gymnasiala kurser, kombinationsutbildningar samt i förekommande fall sfi.
- Arbete med utbildningsplikten, SÅR och KIBAS (kunder i behov av särskilt stöd).
- Nivåtest/kartläggning och bedömning genom digitala kanaler och telefon.

- Kontaktmannaskap gentemot skolorna och ersättningshantering.

Ovannämnda uppgifter eller en del av dem kan komma att utföras/erbjudas i Järva när basverksamheten är igång och utifrån det som utvärderingen visar.

Den nya verksamheten har inte tilldelats några medel i stadens budget och finansieringen sker, utifrån dagens förutsättningar, inom ramen för befintliga resurser och bemanning. Tjänster flyttas därför från Vuxenutbildningscentrum Rosenlundsgatan till Järva.

Verksamhetens arbetssätt

Vuxenutbildningscentrum i Järva ska arbeta med olika arbetssätt och metoder för att nå ut med information och kunskap om möjligheter och utbudet inom vuxenutbildningen samt inspirera fler att söka och påbörja studier. Att finnas närvarande lokalt erbjuder möjlighet att anpassa metoder efter lokala behov.

Sedan 2023 arbetar arbetsmarknadsförvaltningen inom satsningen ”Fler till studier” för att nå fler i behov av utbildning i stadsdelar med högre arbetslöshet och lägre utbildningsbakgrund, bland annat Järva och Hässelby-Vällingby. Studie- och yrkesvägledare kommer regelbundet till medborgarkontor och bibliotek i stadsdelarna för att svara på frågor, vägleda till studier och hjälpa till med ansökan. Arbetet sker också genom att anordna lokala utbildningsmässor och genom att sprida information till bland annat personal på stadsdelsförvaltningar, bibliotek och Arbetsförmedlingen samt ideella organisationer och fastighetsägare. Syftet är att nå fler individer genom nya arbetssätt. Det lokala arbetet inom ”Fler till studier” i Järva och Hässelby-Vällingby kommer att fortsätta och utgå från Vuxenutbildningscentrum Järva. Genom att etablera ett vuxenutbildningscentrum lokalt kommer det att finnas goda möjligheter att förstärka kedjan från kontakter som uppstår inom ”Fler till studier” till vidare vägledning och stöd för att komma till studier.

Vuxenutbildningens synlighet och service inom hela Järva och Västerort kan alltså säkerställas genom ett uppsökande, mobilt arbete. Den befintliga närvaron på medborgarkontor och lokala aktiviteter, events och mässor i Husby, Rinkeby, Tensta och Hässelby Gård planeras att fortsätta med Vuxenutbildningscentrum Järva som bas.

Samverkan med lokala aktörer ska vara en viktig del av verksamheten vid Vuxenutbildningscentrum Järva. För att nå

målgruppen kommer det att vara av vikt med generösa öppettider, god synlighet och tillgänglighet.

Lokal

I budgetuppdraget till arbetsmarknadsnämnden framgår att en lokaleffektiv placering av vuxenutbildningscentrum ska utredas. Utredningen har därför fokuserat på lokaler som redan hyrs och nyttjas av arbetsmarknadsförvaltningen.

Verksamheten samlokaliseras med Jobbtorg Kista Unga i Kista galleria. Det nuvarande kontraktet för lokalen för Jobbtorg Unga Kista gäller till och med 31 maj 2026. Lokalen är rymlig och utnyttjas inte till fullo idag och bedöms därför kunna inrymma även vuxenutbildningscentrums verksamhet.

Förvaltningen har redan kostnader för lokalen inklusive städning och andra kringkostnader. Genom att dela dessa kostnader blir det kostnadseffektivt för båda avdelningarna. Att flytta in i färdigställda lokaler bidrar dessutom till att verksamheten kan komma igång snabbare och att resurser inte behöver avsättas för att färdigställa lokaler.

Genom samlokalisering med Jobbtorg Kista Unga och närheten till Jobbtorg Kista Vuxna kan information om och motivation till studier för såväl den yngre som den äldre målgruppen förstärkas. Kista är en knutpunkt i Stockholm med en mångdubbelt större dagbefolkning än nattbefolkning. Kista galleria har enligt gallerians uppgifter 60 000 besökare en vanlig vardag. Många boende i Järva tar sig till Kista centrum för att uträtta ärenden. Att finnas lokaliserad där erbjuder goda möjligheter till synlighet och spontana besök på Vuxenutbildningscentrum. Det är därtill enkelt att ta sig till Kista centrum med kollektivtrafik eller till fots från olika delar inom Järva och Västerort.

Förvaltningens förslag

Med hänsyn till ovan föreslår arbetsmarknadsförvaltningen arbetsmarknadsnämnden att besluta om att inrätta ett vuxenutbildningscentrum i Järva och ge förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med utformning och bemanning. Verksamheten föreslås benämnas Vuxenutbildningscentrum Järva. Den operativa verksamheten föreslås att starta i januari 2025.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Anna Saldeen Jonsson
Avdelningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2024-09-18
Anna Saldeen Jonsson, Avdelningschef	2024-09-18